

EXPUNERE DE MOTIVE

O justă politică penală presupune asigurarea unui echilibru între importanța valorii sociale ocrotite de legea penală și pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea prin care se aduce atingere acestei valori, astfel încât să se realizeze în mod eficient funcțiile preventive și represive specifice sancțiunilor penale.

Demnitatea persoanei fiind una din valorile sociale ocrotite de Codul penal prin incriminarea faptelor de insultă și calomnie în art.205 și 206, pedepsele prevăzute pentru aceste infracțiuni trebuie să asigure și ele o sancționare corespunzătoare gravității acestor fapte, care nu au un grad de pericol social ridicat.

Aceleași criterii de politică penală impun și reevaluarea pericolului social în cazul infracțiunilor de ultraj și de ofensă adusă autorității.

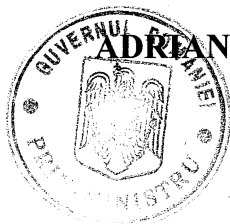
Alături de aceste considerente de politică penală, necesitatea armonizării legislației române cu celelalte legislații europene, ca și respectarea recomandărilor și rezoluțiilor Consiliului Europei și mai ales a Rezoluției 1123 (1997)1 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei privind îndeplinirea obligațiilor și angajamentelor de către România, au impus o reconsiderare a pericolului social al acestor infracțiuni, luându-se totodată în seamă și realitățile din practica judiciară.

Pentru aceste motive, s-a adoptat prezenta ordonanță de urgență a Guvernului privind modificarea unor dispoziții din Codul penal referitoare la infracțiuni contra demnității și infracțiuni contra autorității, care cuprinde următoarele:

- infracțiunea de insultă (art.205) este sancționată numai cu pedeapsa amenzii, eliminându-se pedeapsa închisorii, care este în prezent prevăzută alternativ cu amenda;
- la infracțiunea de calomnie (art.206), pedeapsa închisorii este prevăzută de la 2 luni la 2 ani, în prezent aceasta având minimul de 3 luni și maximul de 3 ani;
- la infracțiunea de ultraj (art.239), pentru faptele de insultă și calomnie săvârșite contra unui funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, aflat în exercițiul funcțiunii ori pentru fapte îndeplinite în exercițiul funcțiunii, pedeapsa închisorii este de la 3 luni la 3 ani, spre deosebire de reglementarea actuală care stabilește închisoarea de la 3 luni la 4 ani;
- infracțiunea de ofensă adusă autorității (art.238) a fost abrogată.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea unor dispoziții din Codul penal referitoare la infracțiuni contra demnității și contra autorității, precum și a unor dispoziții din Codul de procedură penală, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

ADRIAN NĂSTASE

MINISTERUL JUSTIȚIEI

TABEL COMPARATIV

Proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind modificarea unor dispoziții din Codul penal referitoare la infracțiuni contra demnității și infracțiuni contra autorității

Nr. Crt.	Textele din Codul penal și Codul de procedură penală în vigoare	Textele din proiectul Legii privind modificarea Codului penal și a Codului de procedură penală (adoptat de Camera Deputaților în ședința din 28 iunie 2000)	Textele din proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind modificarea unor dispoziții din Codul penal referitoare la infracțiuni contra demnității și infracțiuni contra autorității
	I. Codul penal		
1.	<i>Alineatul 1 al articolului 205:</i> „(1)Atingerea adusă onoarei ori reputației unei persoane prin cuvinte, prin gesturi sau prin orice alte mijloace, ori prin expunerea la batjocură, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 2 ani sau cu amendă.”	<i>Alineatul 1 al articolului 205:</i> „(1)Atingerea adusă onoarei ori reputației unei persoane prin cuvinte, prin gesturi sau prin orice alte mijloace, ori prin expunerea la batjocură, se pedepsește cu amendă.”	<i>Alineatul 1 al articolului 205:</i> „(1)Atingerea adusă onoarei ori reputației unei persoane prin cuvinte, prin gesturi sau prin orice alte mijloace, ori prin expunerea la batjocură, se pedepsește cu amendă.”
2.	<i>Alineatul 1 al articolului 206:</i> „(1)Afirmarea sau imputarea în public, prin orice	<i>Alineatul 1 al articolului 206:</i> „(1)Afirmarea sau imputarea în public, prin orice mijloace, a unei	<i>Alineatul 1 al articolului 206:</i> „(1)Afirmarea sau imputarea în public, prin orice mijloace, a unei

	mijloace, a unei fapte determinate privitoare la o persoană, care, dacă ar fi adevărată, ar expune acea persoană la o sancțiune penală, administrativă sau disciplinară, ori se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.”	fapte determinate privitoare la o persoană, care, dacă ar fi adevărată, ar expune acea persoană la o sancțiune penală, administrativă sau disciplinară, ori se pedepsește cu închisoare de la 2 luni la un an sau cu amendă.”	fapte determinate privitoare la o persoană, care, dacă ar fi adevărată, ar expune acea persoană la o sancțiune penală, administrativă sau disciplinară, ori se pedepsește cu închisoare de la 2 luni la 2 ani sau cu amendă.”
3.	<i>Articolul 238:</i> „Atingerea adusă onoarei sau amenințarea săvârșită în public, împotriva uneia dintre persoanele prevăzute în art.160, în legătură cu activitatea acesteia și de natură a aduce atingere autorității, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. Lovirea sau orice alte acte de violență, precum și vătămarea corporală, săvârșite împotriva uneia dintre persoanele și în condițiile arătate în alin.1 se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani, iar dacă s-a produs vătămarea corporală gravă, pedeapsa este închisoarea de la 5	<i>Articolul 238:</i> Articolul 238 se abrogă.	<i>Articolul 238:</i> Articolul 238 se abrogă.

	la 15 ani și interzicerea unor drepturi.”		
4.	<i>Articolul 239:</i> „(1)Insulta, calomnia ori amenințarea săvârșită nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directă contra unui funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, aflat în exercițiul funcțiunii ori pentru fapte îndeplinite în exercițiul funcțiunii, se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 4 ani.	<i>Articolul 239:</i> (1) Se elimină.	<i>Articolului 239:</i> „(1)Insulta sau calomnia săvârșită nemijlocit ori prin mijloace de comunicare directă contra unui funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, aflat în exercițiul funcțiunii ori pentru fapte îndeplinite în exercițiul funcțiunii, se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.” <i>La articolul 239, după alineatul 1 se introduce un alineat nou, care corespunde cu o parte din alin.(1) al art.239 în vigoare:</i> „(2)Amenințarea săvârșită nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directă contra unui funcționar public, care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, aflat în exercițiul funcțiunii ori pentru fapte îndeplinite în exercițiul funcțiunii,

	(2) Lovirea sau orice acte de violență, precum și vătămarea corporală săvârșite împotriva persoanei prevăzute în alin.1, aflată în exercițiul funcțiunii ori pentru fapte îndeplinite în exercițiul funcțiunii, se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 7 ani, iar dacă s-a produs vătămarea corporală gravă, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani. (3) Dacă faptele prevăzute în alineatele precedente sunt săvârșite împotriva unui magistrat, polițist sau jandarm ori alt militar, maximul special al pedepsei se majorează cu 3 ani.”	„(1) Lovirea sau orice acte de violență, precum și vătămarea corporală săvârșite împotriva persoanei care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, aflată în exercițiul funcțiunii ori pentru fapte îndeplinite în exercițiul funcțiunii, se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 7 ani, iar dacă s-a produs vătămarea corporală gravă, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 10 ani. (2) Dacă faptele prevăzute la alin.1 sunt săvârșite împotriva unui magistrat, medic legist, polițist, jandarm ori alt militar sau asupra uneia dintre persoanele prevăzute în art.160, maximul special al pedepsei închisorii se majorează cu 2 ani.”	se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 4 ani.” <i>Alineatele 2 și 3, nemodificate, ale articolului 239 devin alineatele 3 și 4:</i> (3) Lovirea sau orice acte de violență, precum și vătămarea corporală săvârșite împotriva persoanei prevăzute în alin.1, aflată în exercițiul funcțiunii ori pentru fapte îndeplinite în exercițiul funcțiunii, se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 7 ani, iar dacă s-a produs vătămarea corporală gravă, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani. (4) Dacă faptele prevăzute în alineatele precedente sunt săvârșite împotriva unui magistrat, polițist sau jandarm ori alt militar, maximul special al pedepsei se majorează cu 3 ani.”

5.	<i>Articolul 239¹:</i> „Art.239¹ – În cazul infracțiunilor prevăzute în art.180-182, 189 și 193 săvârșite împotriva soțului, copiilor sau părinților persoanelor prevăzute în art.238 sau în art.239 alin.3, în scop de intimidare sau de răzbu­nare pentru acte sau fapte îndeplinite în exercițiul funcțiunii, maximul pedepsei se majorează cu o treime.”	<i>Articolul 239¹:</i> „Art.239¹ – În cazul infracțiunilor prevăzute în art.180-182, 189 și 193 săvârșite împotriva soțului, copiilor sau părinților persoanelor prevăzute în art.239 alin.2, în scop de intimidare sau de răzbu­nare pentru acte sau fapte îndeplinite în exercițiul funcțiunii, maximul pedepsei se majorează cu o treime.”	<i>Articolul 239¹:</i> „Art.239¹ – În cazul infracțiunilor prevăzute în art.180-182, 189 și 193 săvârșite împotriva soțului, copiilor sau părinților persoanelor prevăzute în art.239 alin.4, în scop de intimidare sau de răzbu­nare pentru acte sau fapte îndeplinite în exercițiul funcțiunii, maximul pedepsei se majorează cu o treime.”
I.	II.Codul de procedură penală <i>Articolul 27 punctul 1 litera a):</i> „a) infracțiunile prevăzute de Codul penal la art. 174-177, art. 179, art. 189 alin. 3, art. 190, art. 197 alin. 3, art. 209 alin. 3 și 4, art. 211 alin. 2 și 3, art. 212, art. 215 alin. 5, art. 215¹ alin. 2, art. 218, art.218, art.238, art. 252, art. 254, art. 255, art. 257, art. 266-270, art. 273-276 când s-a produs o catastrofă de cale ferată, art. 279¹,	<i>Articolul 27 punctul 1 litera a):</i> „a) infracțiunile prevăzute de Codul penal la art. 174-177, art. 179, art. 189 alin. 3, art. 190, art. 197 alin. 2 și 3, art. 209 alin. 3, art. 211 alin. 2 și 3, art. 212, art. 215 alin. 5, art. 215¹ alin. 2, art. 218, art.219 alin.3, dacă fapta a avut ca urmare un dezastru și alin.4, art.239 alin.2, art.248¹, art. 252, art. 254, art. 255, art. 257, art. 266-270, art.	<i>Articolul 27 punctul 1 litera a):</i> „a) infracțiunile prevăzute de Codul penal la art. 174-177, art. 179, art. 189 alin. 3, art. 190, art. 197 alin. 3, art. 209 alin. 3 și 4, art. 211 alin. 2 și 3, art. 212, art. 215 alin. 5, art. 215¹ alin. 2, art. 218, art. 252, art. 254, art. 255, art. 257, art. 266-270, art. 273-276 când s-a produs o catastrofă de cale ferată, art. 279¹, art. 298, art. 312 și art.

	art. 298, art. 312 și art. 317, precum și infracțiunea de contrabandă, dacă a avut ca obiect arme, muniții sau materii explozive ori radioactive;”	273 alin.2, 274 alin.2, 275 alin.3, 276, 279 alin.3, art. 279 ¹ , 280, 280 ¹ , 282-285, art. 298, art.302 ² , art. 312 și art. 317, precum și infracțiunea de contrabandă, dacă a avut ca obiect arme, muniții sau materii explozive ori radioactive;”	317, precum și infracțiunea de contrabandă, dacă a avut ca obiect arme, muniții sau materii explozive ori radioactive;”
2.	<i>Articolul 209 alineatul 3:</i> „Urmărirea penală se efectuează, în mod obligatoriu, de către procuror, în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 155-173, art. 174-177, art.179, art. 189 alin. 3-5, art. 190, art. 191, art. 211 alin. 4, art. 212, art. 236, art. 236¹, art.238, art. 239, art. 239¹, art. 250, art. 252, art. 254, art. 255, art. 257, art. 265, art. 266, art. 267, art. 267¹, art. 268, art. 273-276, art. 279¹, art. 280¹, art. 280, art. 280¹, art. 317 și art. 356-361 din Codul penal, în cazul infracțiunilor arătate la art. 26 pct. 2 lit. a), art. 27 pct. 1 lit. b)-d), art. 28¹ pct. 1 lit. b) și c), art. 28² pct. 1 lit. b) și c), art. 28² pct. 1 lit. b) și art. 29 pct. 1 din acest cod, precum și în cazul infracțiunilor	<i>Articolul 209 alineatul 3:</i> „Urmărirea penală se efectuează, în mod obligatoriu, de către procuror, în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 155-173, art. 174-177, art.179, art. 189 alin. 3, art. 190, art. 191, art. 211 alin. 3, art. 212, art. 236, art. 236¹, art. 239, art. 239¹, art. 250, art. 252, art. 254, art. 255, art. 257, art. 265, art. 266, art. 267, art. 267¹, art. 268, art. 273-276, art. 279¹, art.280, art. 280¹, art. 302², art. 317 și art. 356-361 din Codul penal, în cazul infracțiunilor arătate la art. 26 pct. 2 lit. a), art. 27 pct. 1 lit. b) și c), art. 28¹ pct. 1 lit. b) și c), art. 28² pct. 1 lit. b) și art. 29 pct. 1 din acest cod, precum și în cazul infracțiunilor	<i>Articolul 209 alineatul 3:</i> „Urmărirea penală se efectuează, în mod obligatoriu, de către procuror, în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 155-173, art. 174-177, art.179, art. 189 alin. 3-5, art. 190, art. 191, art. 211 alin. 4, art. 212, art. 236, art. 236¹, art. 239, art. 239¹, art. 250, art. 252, art. 254, art. 255, art. 257, art. 265, art. 266, art. 267, art. 267¹, art. 268, art. 273-276, art. 279¹, art.280, art. 280¹, art. 302¹, art. 317 și art. 356-361 din Codul penal, în cazul infracțiunilor arătate la art. 26 pct. 2 lit. a), art. 27 pct. 1 lit. b)-d), art. 28¹ pct. 1 lit. b) și c), art. 28² pct. 1 lit. b) și art. 29 pct. 1 din acest cod, precum și în cazul infracțiunilor

	cod, precum și în cazul infracțiunilor împotriva protecției muncii.”	împotriva protecției muncii.”	împotriva protecției muncii.”